

**Informacja do BIP o wynikach kontroli prawidłowości
Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej w Małej Cerkwicy
Mała Cerkwica 18, 89-430 Kamień Krajeński**

sporządzona w oparciu o Ustawę z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014r., poz.782 z późn. zm.) art. 4 ust.1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 ppkt a

I. Cel kontroli:

Ocena działalności jednostki kontrolowanej w zakresie prawidłowości stanu prawno-organizacyjnego oraz świadczenia usług, o-pieki i wychowania na poziomie obowiązujących standardów.

II. Czas przeprowadzenia kontroli: w dniach 13, 15, 24 i 30 lipca 2015 roku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocena:

Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Małej Cerkwicy stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XXV/173/2012 z dnia 28 listopada 2012 roku Rady Powiatu Sępoleńskiego oraz Regulaminu Organizacyjnego stanowiącego załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 61/156/2012 Zarządu Powiatu w Sępólnie Krajeńskim. Zgodnie z zapisem Statutu, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Małej Cerkwicy jest jednostką organizacyjną Centrum Administracyjnego Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku. Placówką kieruje Dyrektor Centrum Administracyjnego POW przy pomocy wychowawcy i reprezentuje ją na zewnątrz. Wychowawcą pełniącym funkcję koordynatora w POW w Małej Cerkwicy jest p. ██████████. Na podstawie analizy Regulaminu organizacyjnego stwierdzono, konieczność skorygowania zapisów § 30 dotyczącego katalogu kar stosowanych w placówce m.in. nagany wobec ogółu wychowanków, uczestnictwa w imprezach organizowanych przez placówkę itp. Podczas kontroli szczegółowo omówione zostało stanowisko Rzecznika Praw Dziecka w tym zakresie.

W placówce obowiązuje szereg procedur regulujących pracę placówki, między innymi:

- Procedura postępowania w przypadku łamania praw dziecka,
- Procedura postępowania w przypadku podejrzenia skłonności samobójczych u wychowanka,
- Procedura postępowania w razie wypadku lub konieczności umieszczenia wychowanka POW w szpitalu specjalistycznym,
- Procedura przyznawania kwoty do własnego dysponowania przez dziecko - kieszonkowe,
- Procedura postępowania w przypadku podejrzenia wykorzystywania seksualnego wychowanka,
- Procedura współpracy POW w Więcborku i Małej Cerkwicy z rodziną zaprzyjaźnioną,
- Procedura współpracy z rodzicami dzieci umieszczonymi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu sępoleńskiego.

W placówce opracowany został Plan pracy Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Małej Cerkwicy określający zadania główne i szczegółowe, sposób ich realizacji, osoby odpowiedzialne i współodpowiedzialne oraz terminy realizacji.

Placówka posiada zezwolenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego- DECYZJA Nr WPS.IX.9423.15.2012. BG, jest placówką socjalizacyjną, przeznaczoną dla 30 wychowanków.

Koszt utrzymania dziecka w 2014 r. wynosił 4 111,64 zł, a w 2015 r. 4 179, 38 zł.

Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka zajmuje piętrowy budynek, wyposażony w instalację elektryczną, wodno- kanalizacyjną oraz centralnego ogrzewania (kotłownia w oddzielnym budynku).

Na parterze znajdują się:

- 2 pokoje czteroosobowe, 1 pokój trzyosobowy,
- aneks kuchenny umeblowany i wyposażony w naczynia i różnorodny sprzęt AGD, stół z krzesłami,
- 2 świetlice (obecnie jedna przed remontem), w tzw. dużej świetlicy ustawione zostały stoły z krzesłami, w pomieszczeniu tym dzieci spożywają obiady,
- łazienki przy pokojach - 1 łazienka na dwa pokoje, wyposażone w kabinę prysznicową, umywalkę, wc, szafki,

- pomieszczenie do wypoczynku wyposażone w kanapy, meble, sprzęt RTV, zabawki i gry dostosowane do wieku wychowanków,
- miejsce do nauki- pokój wyposażony w stoliki i krzesła, stanowiska komputerowe,
- podręczny magazynek spożywczy i pomieszczenie gospodarcze,
- pomieszczenie stanowiące pralnię- suszarnię.

Na parterze mieści się również szatnia z szafkami, w której dzieci zostawiają okrycia wierzchnie oraz zmieniają obuwie.

Na piętrze:

- 3 pokoje czteroosobowe, 1 pokój dwuosobowy, 2 pokoje trzyosobowe umeblowane stosownie do potrzeb, tj. szafy, biurka, miejsce do spania,
- łazienki przy pokojach - 1 łazienka na dwa pokoje, wyposażone w kabinę prysznicową, umywalkę, wc, szafki,
- miejsce do nauki- wyposażenie j.w.,
- 2 aneksy kuchenne umeblowane i wyposażone w naczynia i różnorodny sprzęt AGD, stół z krzesłami,
- świetlica stanowiąca miejsce do wypoczynku,
- pomieszczenie gospodarcze.

Ogrodzona wokół placówki działka, na której znajduje się piaskownica, zjeżdżalnia dla dzieci, huśtawka oraz trampolina. W okresie letnim dzieci mogą korzystać z dmuchanego basenu.

Do dyspozycji wychowanków boisko do gry w siatkówkę oraz ogólnodostępne boisko do piłki nożnej.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r.,Nr 292, poz. 1720). Wyposażenie, estetyka i stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń nie budzi zastrzeżeń.

Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Stawka żywieniowa na rok 2015 wynosi 12,50 zł. Placówka korzysta z cateringu - wszystkie posiłki przywożone są do placówki, a przygotowywane przez obsługę kuchni zlokalizowanej w budynku Bursy, w którym mieści się również druga placówka opiekuńczo-wychowawcza obsługiwana przez Centrum. Wychowankom umożliwia się samodzielne przygotowanie dodatkowych posiłków zgodnie z własnymi pomysłami (głównie w dni wolne od nauki). Dzieci mają dostęp do produktów żywnościowych oraz napoi całodobowo, a także zapewnione II śniadanie do szkoły. Na dzień kontroli żaden wychowanek nie wymagał diety specjalistycznej.

Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne co potwierdziła przeprowadzona z dziećmi rozmowa. Podstawową opieką zdrowotną oraz stomatologiczną zapewnia Ośrodek Zdrowia w Kamieniu Krajeńskim. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką.

Placówka posiada umowę cywilno-prawną z firmą *Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Środowiskowo - Rodzinnej Vita- Skórczewska i Partnerzy*, na podstawie której korzysta z usług pielęgniarskich przez 8 godzin dziennie, 5 dni w tygodniu. Ponadto 1 raz w miesiącu przyjeżdża do placówki lekarz-psychiatra. W 2014 r. jeden wychowanek został umieszczony w szpitalu psychiatrycznym, a w 2015 r. – jedna wychowanka (3 - krotnie) wymagała hospitalizacji psychiatrycznej.

Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku – stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, bez zastrzeżeń.

Wyposażenie w środki higieny osobistej bez zastrzeżeń, dzieci potwierdziły dostateczne zaopatrzenie w mydło, szampon, dezodoranty, pasty do zębów itp.

Każde dziecko (od 5 r. życia), zgodnie z § 18 ust.1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje kwotę pieniężną do własnego dysponowania w wysokości średnio od 10 - 50 zł. W placówce opracowana została *Procedura Przyznawania kwoty do własnego dysponowania przez dziecko-Kieszonkowe*

Zgodnie z § 11 ww. regulaminu, kwota może być podwyższona w określonych sytuacjach. Wychowankowie osobiście odbierają swoje kieszonkowe od wychowawcy i potwierdzają odbiór własnym podpisem.

Dla każdego dziecka prowadzona jestteczka osobowa zawierająca:

- skierowanie, postanowienie o umieszczeniu w placówce, inne postanowienia i korespondencja z Sądem, odpis skróconego aktu urodzenia, poświadczenie miejsca stałego zameldowania,

- świadectwa szkolne, opinie ze szkół, od wychowawców, itp.
- wywiady środowiskowe i informacje o rodzinie wychowanka, notatki służbowe, korespondencja i inne dokumenty.

Dla każdego wychowanka opracowany został plan pomocy dziecku, karta pobytu oraz diagnoza psychofizyczna.

W Centrum zatrudniony jest psycholog (w wymiarze 1/1 etatu), który ma pod opieką wychowanków z dwóch placówek obsługiwanych przez Centrum. Od dnia 2.03.2015r. nastąpiła zmiana na stanowisku psychologa (poprzednio- ██████████ - przebywająca na zwolnieniu lekarskim), obecnie ██████████

W placówce w Małej Cerkwicy psycholog pełni dyżur 2 razy w tygodniu tj. w środy i czwartki w godzinach 12.00-20.00 oraz co drugi wtorek 10.00-18.00. Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza: *Diagnozę wstępną, Arkusze badań psychologicznych, Arkusze obserwacji psychologicznych* dla każdego wychowanka oraz prowadzi *Kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa z opisem ich przebiegu*. Dokumentacja prowadzona jest systematycznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. W wyniku analizy ww. dokumentacji stwierdzono, iż psycholog prowadzi głównie zajęcia indywidualne w zakresie pracy nad emocjami, rozmowy terapeutyczne mające na celu wyciszenie wychowanka. Ponadto prowadzi zajęcia grupowe, w tym relaksacyjne przeznaczone dla młodszych wychowanków oraz zajęcia z zakresu radzenia sobie z negatywnymi emocjami oraz agresją. Zajęcia dostosowane są do potrzeb, deficytów dziecka i obejmują np. kształtowanie norm i zasad, stymulację rozwoju emocjonalnego oraz poznawczego w formie zabawy i edukacji. W przypadku wychowanków przebywających w szkołach z internatem lub w MOS, bieżące wsparcie psychologiczne i pedagogiczne zapewniają specjaliści z tych placówek.

W Centrum zatrudniony jest pedagog, który pełni dyżury w placówce 3 razy w tygodniu - poniedziałki, wtorki i czwartki. Pedagog sporządza *Diagnozę psychofizyczną wychowanka, Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych oraz Karty udziału w zajęciach*. Przed sporządzeniem diagnozy, pedagog i psycholog wydają opinie (każdy w swoim zakresie) dokonując analizy sytuacji dziecka, zawierając zalecenia do dalszej pracy z wychowankiem i jego rodziną. Ponadto, zgodnie z zakresem obowiązków pedagog prowadzi indywidualną i grupową terapię pedagogiczną, zajęcia edukacyjne i poradnictwo dla rodziców dzieci przebywających w placówce, bierze udział w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji, współdziała z psychologiem oraz wychowawcą. Pedagog prowadzi zajęcia indywidualne korekcyjno-kompensacyjne, z zakresu doskonalenia koordynacji wzrokowo- ruchowej, sprawności grafomotorycznej, treningu pamięci, umiejętności koncentracji uwagi.

Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie placówki, wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne. Dzieci objęte obowiązkiem nauki uczęszczały do następujących szkół (dotyczy roku szkolnego 2014/2015):

- szkoła podstawowa – 14 wychowanków (Szkoła Podstawowa w Dużej Cerkwicy oraz 3 dzieci - szkoła specjalna, 1 dziecko Szkoła Podstawowa przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Kieriozi),
- gimnazjum – 9 wychowanków (w tym 2 wychowanków MOS w Wierzchowie),
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa - 3 wychowanków (w tym 1 wychowanek szkoła specjalna),
- Liceum Ogólnokształcące - 1 wychowanek.

Wychowankowie podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne oraz fakt, iż wychowawcy zapewniają bieżącą pomoc w nauce. Ponadto zapewniony jest dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazania dla dziecka.

W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w placówce w dni nauki szkolnej w godzinach od 6.00-18.00 dyżur pełni dwóch wychowawców oraz w godzinach 7.00-15.00 wychowawca- koordynator, od godziny 14.00-22.00 dodatkowo jeden wychowawca. W porze nocnej zawsze dwie osoby. Analiza planów pracy potwierdza prawidłowość w zakresie opieki dziennej i nocnej.

Obchód, co najmniej trzykrotny w godzinach nocnych odnotowywany jest w zeszycie raportów nocnych, przy czym stwierdzono pojedyncze przypadki zapisów uniemożliwiających potwierdzenie liczby obchodów w ciągu nocy. Wskazano na konieczność ujednoczenia zapisów w tym zakresie, tj. wpisywania godzin obchodów nocnych.

W placówce pracę z rodziną prowadzi głównie pracownik socjalny oraz wychowawca. Na podstawie badanej dokumentacji oraz rozmowy stwierdzono, iż pracownik socjalny bardzo rzetelnie realizuje swoje obowiązki starając się osobiście, w miejscu zamieszkania wychowanka poznać warunki

socjalno-bytowe rodziny, zbiera informacje dotyczące funkcjonowania rodziny w środowisku, dokonuje oceny istniejących więzi rodzinnych, wyszukuje osoby znaczące dla dziecka, motywuje rodziny do współpracy z placówką w celu powrotu dziecka do domu. Pracownik socjalny posiada opracowany plan pracy na dany rok, w którym określone zostały obszary działań. Ponadto sporządza *Plan pracy z rodziną wychowanka* oraz prowadzi dokumentację, w której odnotowuje kontakty i współdziałanie z rodziną dziecka. Współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej z terenów, z których pochodzą wychowankowie, z asystentami rodziny, kuratorami zawodowymi oraz z PCPR. Stara się również, w miarę możliwości, pomóc rodzicom w załatwianiu spraw urzędowych, poszukiwaniu pracy lub zmiany warunków mieszkaniowych.

Placówka prowadzi dla każdego wychowanka:

- diagnozę psychofizyczną - na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, iż dla wszystkich wychowanków psycholog i pedagog opracowuje *Diagnozę psychofizyczną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej*. Dokument zawiera wszystkie elementy wskazane w §14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- kartę pobytu uzupełniane są przez wychowawców prowadzących, zagadnienia dotyczące sytuacji zdrowotnej uzupełnia pielęgniarka. W pojedynczych przypadkach brak zapisów w obszarze nauka szkolna, kontakty ze szkołą;
- plan pomocy dziecku opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, plan uwzględnia zdanie dziecka, zawiera działania krótkoterminowe i długoterminowe, w przypadku zmieniającej się sytuacji wychowanka (zmiana szkoły, cięża wychowanki) plan jest modyfikowany, w pozostałych przypadkach brak modyfikacji zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa tj. nie rzadziej niż co pół roku, brak wpisów dotyczących efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny (rodzeństwo ██████████);
- arkusz badań i obserwacji psychologicznych- psycholog sporządza (oddzielnie) dla każdego wychowanka arkusz badań, w którym odnotowuje się przeprowadzone badania oraz arkusz obserwacji zawierający uwagi i spostrzeżenia dotyczące zachowania dziecka, uzupełniany co 2, 3 miesiące;
- arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – j.w;
- karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu – dla każdego wychowanka wymagającego specjalistycznego wsparcia, specjaliści (psycholog, pedagog) prowadzą karty udziału w zajęciach zawierające opis zdiagnozowanych deficytów i potrzeb dziecka oraz planowanym zakresem oddziaływań. Karta zawiera daty i informacje przebiegu zajęć oraz uwagi i spostrzeżenia.

Księga ewidencji wychowanków prowadzona od 1.08.2006 r., wspólna dla dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez Centrum. Ewidencja wychowanków zawiera dane dotyczące dziecka, jego rodziców oraz datę przyjęcia do danej placówki, datę skreślenia. Ostatnie przyjęcie – 5 maja 2015 r. ██████████ - ur.15.02.2012 r.

W placówce funkcjonuje zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. W posiedzeniach zespołu uczestniczą: Dyrektor Centrum, koordynator-wychowawca placówki, wychowawcy, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, pielęgniarka, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej MOS-u w którym zostali umieszczeni wychowankowie, asystenci rodzin. Od września zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny, na posiedzenia Zespołu zapraszani są rodzice dziecka. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku. Z posiedzeń Zespołu sporządzane są protokoły. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka zespół zobowiązany jest, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, formułować na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyłać go do sądu. Z wyjaśnień złożonych przez pracownika socjalnego wynika, iż powyższy wniosek przesyłany jest tylko w przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających powrót dziecka do domu lub w sprawach związanych z wnioskiem o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej.

Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami (spotkanie z dziećmi – po dwie, trzy osoby, oddzielnie w zajmowanych przez nich pokojach) w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka. Na tej podstawie, a także na podstawie obserwacji dzieci i badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne. W ocenie dzieci na bieżąco uzupełniane są braki w tym zakresie, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami. Dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc

w nauce oraz w zakresie wyboru szkoły czy zawodu. W roku szkolnym 2014/2015 dwóch wychowanków w sierpniu ma poprawki, pozostali otrzymali promocję do wyższej klasy.

- Właściwy dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – na terenie placówki działają sekcja sportowa, plastyczna oraz kulinarna. Każda z sekcji posiada plan pracy na dany rok zgodnie, z którym realizowane są zajęcia np. w ramach sekcji sportowej nauka pływania na basenie, marszobiegi, aerobic, gry i zabawy świetlicowe, w ramach sekcji kulinarnej: nauka pieczenia ciast, ciasteczek, deserów, nauka nakrywania do stołu, nauka sporządzania przetworów owocowych i warzywnych, w ramach sekcji plastycznej: maski karnawałowe, kartki na dzień Babci i Dziadka, mumia na Halloween, krajobrazy jesieni, wakacyjna plaża (plakat- praca zbiorowa). Organizowane są wspólne wyjazdy do kina, na basen, wycieczki oraz wyjazdy wakacyjne (np. nad morze - Rozewie).
- Na co dzień dzieci mają zapewniony dostęp do telewizji, radia, prasy, komputera. Wychowankowie uczestniczą w uroczystościach, imprezach okazjonalnych, rekreacyjno-sportowych i wyjazdach organizowanych przez placówkę i inne instytucje np. Mikołajki, Dzień Dziecka.
- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy – w ocenie dzieci – wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. Przestrzegają również zasadę dyskrecji w sprawach osobistych.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. Same dzieci nie zgłaszały skarg w tym zakresie. Wychowankowie wiedzą za co mogą być nagrodzeni i ukarani. Najczęściej stosowane kary to zakaz oglądania telewizji, czasowe ograniczenie dostępu do komputera, zakaz wychodzenia poza placówkę oraz obniżenie kieszonkowego do kwoty 10 zł.

Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce pracuje 1 wychowawca - koordynator, 13 wychowawców (umowa o pracę, cały etat) oraz 2 wychowawców na umowę zlecenie. Specjaliści tj.: psycholog, pedagog, pracownik socjalny zatrudnieni są Centrum i pełnią dyżury w POW w Małej Cerkwicy zgodnie z harmonogramem pracy przyjętym i zatwierdzonym przez Dyrektora. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie wymogami określonymi w art. 98 ust.1 ww. ustawy w sprawie rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność jednostki została oceniona: **pozytywnie z uchybieniami**. Stosowne zalecenia wydane zostały dyrektorowi CAPOW

Zespół kontrolny:

Samodzielny Zespół ds.

Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej

Wydziału Polityki Społecznej

Zatwierdził:

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej